

Hlásnik Lúčky

Informácie o dianí v obci Lúčky

ROČNÍK II.

ČÍSLO 1

JÚN 2020

Nové
rubriky

NOVÝ
DIZAJN

Dianie
v obci

*„Príjemné prežitie letných prázdnin
a čas dovolení, plných oddychu,
radosti i krásnych zážitkov Vám praje
redakcia novín, zamestnanci, starosta
a poslanci obce Lúčky.“*

Z obsahu vyberáme...

Obecný ples

s. 4

Zo života ZO JDS Lúčky

s. 4

Úspechy našich žiakov

s. 6

Novinky v Kúpeľoch Lúčky

s. 9

Príhovor pána starostu

Čo nám korona dala a čo vzala?

Vážení a milí spoluobčania!

Je tu čas, kedy všetci bilancujeme časový úsek, ktorý sme mnohí z nás v minulosti nezažili a dúfame, že už ani nezažijeme. V začiatkoch prichádzajúcich správ o novom infekčnom ochorení COVID-19 vyvolanom koronavírusom sme všetci so strachom očakávali, čo táto situácia, toto dianie, prinesie. Teraz, po takmer trojmesačnom prijímaní obmedzení, postupne sa život vracia do normálu. Avšak na tento stav, aký bol pred pandémiou, budeme potrebovať ešte veľa času a energie.

Distribúcia rúšok

Obmedzenia skončia a návrat do starých koľají bude trvať dlhšie, ako to bolo pred príchodom obmedzení. Na všetky opatrenia, ktorými si svet, Slovensko i naša obec prešli, názory sa rôznia. Ale to je normálne a prirodzené. Z môjho pohľadu je veľa vecí, ktoré mi táto doba vzala, no v mnohom je to čas, ktorý prispel k ešte väčšiemu otvoreniu očí a v mnohom bol pre mňa i prínosom pochopenia života a človeka. Vo všeobecnosti, ak sa na to pozriem zo strany starostu, zvládli sme túto etapu so zamestnankyňami a zamestnancami obce i dobrovoľníkmi na výbornú. Boli sme prvou obcou, ktorá za pomoci spomínaných dobrovoľníkov a hasičov distribuovala rúška všetkým, ktorí dovŕšili dôchodkový vek v prvých dňoch pandémie. Zriadili sme schránku pomoci. Krízový štáb zasadal podľa potreby, u nás to bolo trikrát. Samozrejme, okrem morálneho aspektu, nás postihla pandémia i ekonomicky. Naša obec bude krátená na podielových daniach, je potrebná úprava rozpočtu a krátenie príjmov z iných činností o približne 100 000,-- €. Tieto financie sme nútení

šetriť v položkách, ktoré najmenej zasiahnu fungovanie obce. Upravili sme čas svietenia pouličného osvetlenia, a to na stav ako to bolo pred rokom 2012. Sú obce, kde je po celú noc verejné osvetlenie vypnuté úplne. U nás svietia križovatky a rohové lampy. Vytvorili sme fond, kde prispievame so zamestnancami určitým percentom zo svojich plátov. Tieto financie budú použité výlučne pre potreby obce, na jej postupný rozbeh.

Boli sme nútení skrátiť dotácie organizáciám obce o 50 %. V rámci opatrení ÚVZ SR sa porušili viaceré akcie v celej krajine na úplné minimum, a tak je to aj v našej obci. Osobne si myslím, že dobrému čas neujde. Je pekné, keď je v televíznych reláciách odprezentované uvoľňovanie opatrení na rôzne podujatia, ale to je len jedna strana mince. Mám z týchto dezinformácií zmiešané pocity. To, čo je v médiách, je len časť toho, o čom je skutočnosť. Nám na obec príde usmernenie, za akých podmienok sa tieto uvoľňovania môžu realizovať a dodržať tieto usmernenia je doslova nemožné. A navyše sa tak rozmohli kontroly v súvislosti s dodržiavaním týchto príkazov, že najziskovejšie v tomto období budú opäť kontrolné úrady. Pokuty od 400,-- € do 1 900,-- € plnia štátnu kasu. Práce naplánované na tento rok sa musia presunúť na neskôr a v tomto čase si nedovoliť odhadnúť, čo bude ďalej, nakoľko máme avízo, že v roku 2021 máme rátať s ďalším poklesom podielových daní a v lepšom prípade dosiahneme výšku pridelených financií na úrovni tohto roku. Je to príležitosť popasovať sa s realitou, ktorá nás má naučiť súdržnosti a spolupatričnosti voči sebe navzájom i voči obci. Ďalším aspektom, ktorý vo mne tento čas utvrdil je fakt, že kríza robí z dobrých ľudí ešte lepších a bohužiaľ, funguje to i opačne.

Som veľmi rád, že sa nás toto dianie dotklo len „komunikačne a finančne“, našťastie všetkých nás to obišlo zdravotne. Veď je dosť zdravotných problémov i bez tejto novej plíagy. Zdravie je to najdôležitejšie, pre každého človeka je všetkým, bez neho je všetko ničím. Kultúrne podujatia obnovíme, finančne sa uskrumníme, pracovať a pomáhať si spoločne, sa naučíme. A o toto všetko by nás absencia zdravia mohla pripraviť. Preto Vám, moji drahí a milí spoluobčania

nebudem priat' nič viac len to zdravie, všetko ostatné sa pridá. Prajem Vám zdravie tela i duše. A čo viac si môžeme priat'.

Text a foto: Branislav Hrbček, starosta obce

ZAČAROVANÝ KRUH

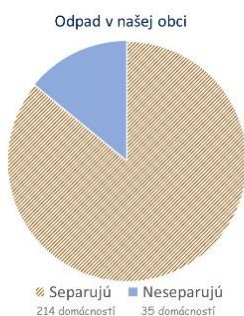
Ako Lúčania (ne)separujú odpad

Problém s odpadom bol a bude. Treba o ňom dookola rozprávať? Áno, treba. Opäť ma zarazili, nie prekvapili, zarazili, vyjadrenia v našej obci o tom, citujem: „Ja separovať nebudem, ja si za smeti platím“. Opakujem, platíme za komunálny odpad, nie za vyseparovaný! Čím bude viac komunálneho odpadu, tým viac musíme zberovej spoločnosti platiť! Naša obec len vykonáva činnosť pre zberovú spoločnosť. My nemáme vlastnú skládku. Vlastne máme, čierna. Jednu takú v týchto dňoch riešim s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky pri potoku na Ulici 5. apríla. Asi opäť bude na vine obec. Z minulého čísla Hlásnika Lúčok sa vrátim k číslam. Poplatok je 14,-- EUR na ROK. To je 1,16,-- EUR na MESIAC, čiže 1,16,-- EUR na MESIAC ZA OSOBU. V tomto poplatku je zahrnuté: príchod vozidla k nášmu domu s tromi zamestnancami, manipulácia s našim košom a odvoz nami vyprodukovaného odpadu. A to dvakrát do mesiaca za 1,16,-- EUR na osobu. Vďaka nášmu vozidlu máme jeden z najmenších poplatkov medzi obcami.

Pár noviniek, ktoré sú už v platnosti a majú nadobudnúť účinnosť od roku 2021. Dňa 10. júna 2020 predložilo Ministerstvo životného prostredia SR na medzirezortné pripomienkové

konanie návrh vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia SR. A o čo ide? Každá obec bude znášať poplatky za separovanie komunálneho odpadu. Čo to znamená v praxi? Zberové auto pozbiera komunálny odpad, tento sa privezie na triedičku, kde sa úplne potriedi. Až následne môže byť privezený na skládku. Mimochodom, skládky postupne zatvárajú a nové nepovoľujú. Dňa 28. mája 2020 sa konalo stretnutie Ružomerského združenia miest a obcí (ďalej ZMO) za účasti kompetentných vyjadrovať sa k danej téme (odpadov) a doslova bolo odprezentované nasledovné, citujem: „Pri prechode a zavedení do platnosti tejto vyhlášky sa poplatky zvýšia minimálne o 100 %“. Zopakujem o 100 %, bez akéhokoľvek pričinenia. Avšak naďalej zostáva v platnosti čím viac separuješ, tým menej platíš, aj keď to bude podstatne viac celoslovensky. Čiže, ak počujete niekoho reptáť, že separovať nebude, vedzte, že berie eur-íčka z peňaženky, respektíve karty i vám. A k tomu všetkému pripočítajme, pri pohľade na odpad, dopad na prírodu a budúce generácie.

Text a foto: Branislav Hrbček, starosta obce

Obecný ples v Lúčkach

5. ročník Obecného plesu v Lúčkach

Rok sa s rokom stretol a Lúčania takmer presne na deň opäť plesali. Dňa 22. februára 2020 sa v sále Obecného úradu stretlo 79 plesania chtivých hostí na piatom ročníku Obecného plesu. Do tanca im zahrála domáca hudobná skupina Pálenica, ktorá hostí zabávala až do skorých ranných hodín. Program prišli spríjemniť dievčatá zo štúdia tanca a hudby *Orientalico*. O polnoci sa losovala tradičná tombola. Dobrá nálada, skvelé jedlo, výborní hostia – to všetko má spoločnú menovku Obecný ples.

Obecný ples môže začať...

Ďakujem všetkým členom Kultúrno-športovej komisie, ktorí obetovali svoj voľný čas na prípravu tejto krásnej udalosti. Tiež chcem poďakovať všetkým štedrým darcom, ktorí prispeli do tomboly.

Už sa na vás tešíme na budúcom šiestom ročníku. Verím, že sa tam uvidíme.

**Text a foto: Ing. Katarína Pechová,
predsedníčka Kultúrno-športovej
komisie**

Zo života ZO JDS Lúčky

Členská schôdza ZO JDS Lúčky

Dňa 18. februára 2020 sa uskutočnila už v poradí piata výročná členská schôdza našej ZO JDS Lúčky vo veľkej sále Obecného úradu

Lúčky. Schôdze sa zúčastnilo 73 členov a pozvanie prijal aj pán starosta B. Hrbček. Schôdzu viedol podľa prijatého programu podpredseda ZO JDS Lúčky pán L. Senko, ktorý po privítaní prítomných a otvorení jednania VČS dal slovo starostovi, aby pozdravil naše jednanie a krátko sa prihovril prítomným s poďakovaním za príkladnú spoluprácu a ústretovosť pri akciách obce v roku 2019. Po ňom správu o činnosti našej organizácie v roku 2019 predniesol predseda pán I. Hazucha a následne správu o hospodárení predstavila tajomníčka a zároveň hospodárka pani O. Kováčiková. Ako predposledný bod programu VČS nasledovalo spevácke vystúpenie našej speváckej skupiny „*Lúčanskí seniori*“, s ktorými sme si na záver spoločne zaspievali pár fašiangových piesní a tiež pripili na úspešný rok 2020. Po závere oficiálnej časti jednania VČS bolo prítomným podané občerstvenie s výborným gulášikom, o ktorý sa postarali členky nášho

výboru, za čo im aj touto cestou ďakujem. No a potom sa už rozpútala nefalšovaná fašiangová zábava, ktorú uviedli naši hostia zo susednej ZO JDS Liptovská Teplá svojim „*fašiangovým pásmom*“ s hudobným sprievodom ich súboru. Aj touto cestou im chcem poďakovať za milé obohatenie fašiangového posedenia, ktoré bolo završené tancovačkou.

8. marec – MDŽ

Tradične 8. marec patrí všetkým ženám. V spomínaný deň sme v našej klubovni za prísnych hygienických opatrení uskutočnili slávnostnú členskú schôdzu z príležitosti sviatku všetkých žien – MDŽ. Predseda predniesol slávnostný príhovor a zástupca mužskej časti našej členskej základne

D. Krška predniesol príležitostnú báseň a zablahoževal ženám v mene nás, mužov. Pripravené kvety boli umiestnené vo vázach na stoloch tak, aby si každá žena pri odchode zobrala sama svoju kvetinu domov, a tým sme sa vyhli osobným kontaktom. Aj napriek celospoločenskej situácii na Slovensku z dôvodu obáv pred šíriacim sa koronavírusom musím poďakovať za hojnú účasť hlavne žien a vytvorenie príjemnej slávnostnej atmosféry pri speve a malom občerstvení, ktoré pripravili členovia výboru, za čo im vyslovujem veľkú vďaku.

V piatok 8. mája 2020 o 09:00 hod. členovia výboru ZO JDS Lúčky a niektorí ďalší členovia, spolu s pánom starostom a členmi ZO SZPB Lúčky pri príležitosti 75. výročia víťazstva nad fašizmom a oslobodenia našej vlasti slávnou Červenou armádou položili veniec k pomníku padlých občanov našej obce počas druhej svetovej vojny. Pietny akt sa uskutočnil aj napriek výnimočnej situácii v súvislosti s pandemiou koronavírusu pri dodržaní všetkých hygienických opatrení. Po

položení venca a krátkom príhovore pána starostu sme spoločne zaspievali slovenskú štátnu hymnu a na záver sa našim členom poďakoval za účasť predseda ZO JDS Lúčky.

Text: Igor Hazucha, predseda ZO JDS Lúčky

Foto: Ondrej Hajas

Folklórna skupina Lúčan

Naša folklórna skupina aktívne vstúpila do nového roka 2020. Začiatkom januára sme sa zúčastnili vystúpenia pre bieloruských a ukrajinských hostí v Kúpeľoch Lúčky a na konci mesiaca sme sa sem znova vrátili pri tradičnom celovečernom vystúpení. Február patril prípravám na folklórny ples, ktoré vyvrcholili 15. februára 2020.

Hostom sme sa predviedli cigánskym tancom a mixom všetkých plesových tancov, ktoré sme tancovali v uplynulom období. Twistovým tančekom sme si zase spolu so staršími členkami zaspomínali na niekdajšie tanečné zábavy.

FS Lúčan

Počas nacvičovania nového pásma „S perinami“, s ktorým sme sa Vám chceli predviesť

na folklórnych slávnostiach, sme si museli dať nútenú trojmesačnú pauzu.

Načerpali sme nové sily a už sa nevieme dočkať na stretnutie s Vami. Tento rok si pripomínáme

80. výročie

založenia prvej folklórnej skupiny v Lúčkach. Mrzí nás, že nebudeme môcť toto krásne výročie oslaviť spoločne na Markuške. Dúfame, že sa s Vami všetkými predsa len čoskoro uvidíme.

Text a foto: Silvia Fulová

ZŠ s MŠ

Úspechy našich žiakov

Vítazi okresného kola
dejepisnej olympiády

Keď sme sa 13. marca v škole lúčili, mysleli sme si, že je to iba na dva týždne. Kolegyňa vtedy síce nescelo poznamenala:

„Len aby toto nebol už koniec roka!“ No nikto z nás tomu neveril. Už niekoľko nasledujúcich dní však ukázalo, že jej slová budú pravdivé. Všetci sme sa v strachu pozatvárali doma, prerušili sme rodinné aj priateľské kontakty, ulice boli v každej dennej hodine prázdne, obchody vykupené... V škole sme sa dovtedy pripravovali na viaceré predmetové olympiády a súťaže. Mali sme víťazov okresného kola v dejepisnej olympiáde, absolvovali sme školské kolo Hviezdoslavovho Kubína, postúpili sme aj vo výtvarnej súťaži...

Hviezdoslavov Kubín

Začali sa však veľmi zvláštne korona časy.

Pre nás učiteľov boli o to zvláštnejšie, že naša práca v týchto časoch neskončila, ale posunula sa do úplne iného on-line sveta. Boli sme hodení do vody a aby sme sa neutopili, museli sme okamžite začať plávať. Každý ako vedel, a s tým, čo doma mal. Do mobilov, notebookov a tabletov sme si nainštalovali aplikácie, aby sme sa s deťmi mohli spojiť. Vyskúšali sme si to najprv na svojich rodinných príslušníkoch, z izby do izby a potom hor sa do on-line učenia. Nebudeme si nahovárať, že to bolo pre nás a tiež pre rodičov jednoduché. Nebolo! Rodičia zrazu museli svojim deťom organizovať doobedie, dohliadať, aby splnili zadané úlohy a načas sa pripájali na hodiny. Viacerí naďalej chodili do práce a deti ostali doma sami. Učitelia dostávali vypracované zadania až do neskorej noci. Kým sme si našli systém práce, chvíľu to trvalo. Zvykli sme si, deti krásne nabehli

na on-line výuku, aj keď takéto vyučovanie sa nikdy nevyrovná tomu skutočnému v škole, berieme ho ako alternatívu do budúcnosti.

Veľké nádeje sme ako učitelia vkladali do nového ministra, ale... Ostali sme zarazení z jeho unáhlených a často alibistických vyjadrení. „*Deti už v tomto školskom roku do školy nepôjdu, ruší sa známkovanie, testovanie, ústne maturity, najnovšie zrušíme aj deviaty ročník...*“ Myslím, že všetkých potešilo hlavne zrušenie známkovania, aj keď viacerí si to vysvetlili ako ukončenie akejkoľvek práce, pretože podľa mediálnych informácií, prepadnúť nie je v tomto školskom roku možné (nie je to však pravda). Nebránime sa ani slovnému hodnoteniu, no to nie je iba o jednom slove, ktoré si Vaše dieťa na vysvedčení prečíta, a ktoré v podstate reprezentuje známku, keďže má štyri stupne. Je to zložitejší a dlhší proces, je potrebné naučiť sa písať takéto hodnotenie a ak to chceme urobiť správne, tak na to potrebujeme čas. Preto budú mať deti na tohtoročnom vysvedčení opäť známky.

Pán minister pre školy pripravil aj ďalšie prekvapenie v podobe dobrovoľného otvorenia škôl. Trvalo niekoľko dní, kým sme dokument „*strávili*“. Potom nasledoval nákup všetkého potrebného, aby bolo možné školu otvoriť, vytvorenie nového rozvrhu pre žiakov v škole a pre žiakov doma, vypracovanie podmienok vzdelávania, rozmiestnenie žiakov v triedach tak, aby jednotlivé skupiny neprichádzali do vzájomného kontaktu, zabezpečenie on-line vzdelávania pre žiakov, ktorí ostávajú doma... Stálo to nemálo práce a financií. Podarilo sa nám otvoriť tri skupiny, no počet detí sa nám neustále mení, pretože rodičia mali úplne inú predstavu o vzdelávaní v škole. Preto sa väčšina detí vracia na dištančné vzdelávanie. No do konca školského roka to už nejako zvládneme.

Na záver sa v mene všetkých pedagógov chcem poďakovať rodičom a žiakom, že túto neľahkú situáciu zvládli a verím, že každého z nás to posunulo k väčšej samostatnosti, kreativite..., že to, čo sme sa naučili, budeme schopní v budúcnosti využiť, a to, čo sme sa nestihli naučiť, dobehneme v septembri už na pôde školy prezenčnou formou.

Text a foto: PaedDr. Tomáš Brček,
riaditeľ ZŠ s MŠ Lúčky

Šach v polovici hracej sezóny 2019/20 na Lúčkach

V tomto období mala byť naša súťaž (IV. liga C 12) už ukončená, ale nie je (zo známych dôvodov koronavírusu). Čaká nás ešte posledné kolo, ktoré je stanovené na 21. júna 2020. Dúfame, že ho odohráme v stanovenom termíne a úspešne dokončíme túto sezónu, v ktorej v prípade víťazstva môžeme skončiť aj na

4. mieste, o ktorom sa nám pred sezónou mohlo len snívať. Je to dobré, lebo v tejto sezóne pravdepodobne vypadnú až tri družstvá. Sme radi, že sa nám celkovo darilo, hlavne po prehrách v prvých dvoch kolách. Výsledky je možné vidieť v priloženej tabuľke.

Por.	Družstvo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	body	skóre
1.	ŠK PrintArt Ružomberok	*	3½	5½	3½	6	4½	4½	5½		6½	6½	6½	24	52,5
2.	ŠK Bziny C	4½	*		5	4	5	2	4	4	6½	5½	6	21	46,5
3.	OŠK Lisková	2½		*	3½	3½	5½	6½	3½	4½	5	5½	5	18	45
4.	ŠKM Liptovský Hrádok A	4½	3	4½	*	3½		3½	2½	4½	6½	6	5½	18	44
5.	ŠK Lubochňa	2	4	4½	4½	*	3½	4½		4	4½	3	4½	17	39
6.	ŠK Važec	3½	3	2½		4½	*	5	4	3	5½	5	6½	16	42,5
7.	TJ ŠO Lúčky kúpele	3½	6	1½	4½	3½	3	*	4	5		5	5½	16	41,5
8.	ŠK L. Ondrašová B	2½	4	4½	5½		4	4	*	3½	5½	2½	5	15	41
9.	KTK Liptovský Mikuláš		4	3½	3½	4	5	3	4½	*	3½	4	6	12	41
10.	LŠŠ Zákamenné	1½	1½	3	1½	3½	2½		2½	4½	*	4½	6½	9	31,5
11.	LŠŠ L. Mikuláš jun. B	1½	2½	2½	2	5	3	3	5½	4	3½	*		7	32,5
12.	ŠKM Liptovský Hrádok B	1½	2	3	2½	3½	1½	2½	3	2	1½		*	0	23

Mimo hlavnej súťaže sme si v decembri uctili vzácne jubileum nášho člena Romana Milana, u ktorého sme si zahrali bleskový turnaj. Týmto sa chce šachový klub Lúčky Romanovi poďakovať za občerstvenie, zorganizovanie turnaja, kde sme sa

„šachovo vybláznili“, lebo podobný turnaj sme už dlho nehrali. Výsledok turnaja je vidieť v pripojenej tabuľke. Doslova exceloval jeho syn Lukas, ktorý vyhrával partiu za partiou. Žiaľ, fotku víťaza nemáme, ale jeden záber sa podaril.

Bleskový turnaj

Bleskový turnaj – Lúčky

26. 12. 2019

P. č.	Meno Priezvisko	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Body	
1.	Lukas Milan	L	1	0,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12,5	I.
2.	František Vrzgula	0	Ú	1	1	0,5	1	1	1	1	1	1	1	0	1	10,5	II. - III.
3.	Miroslav Sagan	0,5	0	Č	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	10,5	II. - III.
4.	Patrik Závacký	0	0	0	K	0,5	1	0,5	1	1	1	1	1	1	1	9	IV.
5.	Peter Tvrdoň	0	0,5	0	0,5	Y	1	1	1	0,5	1	1	0	1	1	8,5	V. - VI.
6.	Ing. Ján Maruškin	0	0	1	0	0	D	1	1	1	1	1	0,5	1	1	8,5	V. - VI.
7.	Samuel Mišík	0	0	0	0,5	0	0	E	1	0,5	1	1	1	1	1	7	VII.
8.	Martin Moravčík	0	0	0	0	0	0	0	C	1	1	1	1	1	0,5	5,5	VIII.
9.	Bernard Pažitka	0	0	0	0	0,5	0	0,5	0	E	1	0	1	1	1	5	IX.
10.	Jozef Močáry	0	0	0	0	0	0	0	0	0	M	1	1	1	1	4	X. - XI.
11.	Tomáš Moravčík	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	B	0	1	1	4	X. - XI.
12.	Dominik Ľapko	0	0	0	0	1	0,5	0	0	0	0	0	E	1	1	3,5	XII.
13.	Ján Pecho	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R	1	2	XIII.
14.	Šimon Milan	0	0	0	0	0	0	0	0,5	0	0	0	0	0	19	0,5	XIV.

Text a foto: Peter Tvrdoň

Dotazník prieskumu

TÉMA: VÝSTAVBA NÁJOMNÝCH BYTOV

V tomto čísle *Lúčanského hlásnika* sa nachádza dotazník prieskumu, ktorý sa zameriava na zistenie záujmu o výstavbu nájomných bytov. Prosím Vás o vyplnenie a vloženie dotazníka do schránky pri vstupe do Obecného úradu, ktorá slúži na Vaše pripomienky. Nachádza sa na ľavej strane vstupe do budovy. Anketové lístky môžete do schránky vhadzovať do **15. júla 2020**. O výsledkoch a ďalšom postupe Vás budeme včas informovať.

Text: Branislav Hrbček, starosta obce

Novinky v Kúpeľoch Lúčky

Vážení obyvatelia obce Lúčky, v poslednom období prekonávame jedno z najťažších období, akému sme museli v tejto dobe plnej neistoty čeliť. Opatrenia týkajúce sa ochrany nášho zdravia v histórii Slovenska nemajú obdobu. Prihovárame sa Vám aj v tomto neľahkom období, ktoré značným spôsobom ovplyvnilo náš každodenný život. COVID-19 výrazne ovplyvnil chod KÚPELOV LÚČKY, a.s. Došlo k úplnému zrušeniu všetkých rekondičných pobytov z Českej republiky a zo zahraničia, a tým i k celkovému zníženiu obsadenosti kúpeľov. Táto situácia núti vedenie kúpeľov obmedziť v najbližšom období všetky rozvojové a investičné aktivity. Predpokladáme, že pri maximálnom úsilí všetkých zamestnancov sa KÚPELE LÚČKY dostanú do štandardného prevádzkového režimu v druhej polovici roku 2021. Aj keď sa situácia na Slovensku upokojuje, rozdiel oproti bežnému stavu bolo možné vidieť v uliciach obcí a miest na prvý pohľad. Tento jav významne ovplyvnil aj návštevnosť obce Lúčky a liečebných kúpeľov. Veríme, že zodpovednosťou a spoločnými silami sa nám podarí obnoviť bežnú činnosť obce i kúpeľov, a dať tak možnosť návštevníkom z celého Slovenska, ale aj príľahlých krajín, spoznať čaro krásny kút zeme na Liptove. Vzhľadom na proti-pandemické opatrenia a usmernenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky boli kúpele od polovice marca v obmedzenom režime, ktorý si mohli mnohí z Vás pri prechádzke areálom všimnúť. Už na začiatku sme spoločnou snahou a pomocou dokázali vďaka usilovnej práci našich kolegyň ušetriť rúška pre pacientov a personál kúpeľov, aby sme všetkých ochránili pred možnou hrozbou. Prijímali sme len klientov zdravotných poisťovní pod prísny zdravotným dohľadom a za zvýšených hygienických opatrení. Na čas sme museli dokonca pozastaviť činnosť kúpeľov. Pozitívny vývoj na Slovensku a postupné uvoľňovanie opatrení v nás vzbudzujú nádej, že by sme sa mohli čo najskôr vrátiť do bežného režimu a pomáhať vďaka našej jedinečnej vode a bohatým skúsenostiam čo najväčšiemu počtu návštevníkov KÚPELOV LÚČKY. Momentálne poskytujeme služby za sprísnených podmienok len ubytovaným klientom, ale veríme, že vďaka pozitívnemu vývoju a uvoľňovaniu opatrení čoskoro budeme môcť

ponúkať služby aj občanom obce a verejnosti. Počas posledných mesiacov sa nám podarilo pripraviť zopár noviniek, z ktorých sa budú môcť tešiť aj obyvatelia obce. Prvou z nich je rekonštrukcia kinosály v Kúpeľnom hoteli Choč, vďaka ktorej chceme zatraktívniť kultúrne vyžitie nielen návštevníkom kúpeľov, ale aj domácim. Hlavným prínosom bude opätovné premietanie filmov a vďaka modernému interiéru aj príjemné miesto pre rôzne hudobné koncerty, tanečné, spevácke a folklórne vystúpenia, na ktoré môžu byť Lúčky právom pyšné. Okrem toho sa budú v kinosále konať aj odborné prednášky, semináre a konferencie.

Kinosála v Kúpeľnom hoteli Choč

Dokončenie rekonštrukcie je plánované na najbližšie týždne. Ďalšou zaujímavou novinkou je nabíjačka na elektro-bicykle, ktorú sme v spolupráci s oblastnou organizáciou cestovného ruchu Liptov uviedli do prevádzky. Bude slúžiť všetkým návštevníkom areálu. Majitelia elektro-bicyklov si v nej budú môcť zadarmo nabiť svoj bicykel a zo sedadla obdivovať krásnu prírodu pod Chočom. Nabíjačku je možné nájsť pred vstupom do BALNEOCENTRA.

Nabíjačka na elektro-bicykle

Na záver by sme chceli všetkým Vám popriať veľa zdravia, ktoré je vzácne, odhodlania a síl v tomto

období a poďakovať Vám za Vašu podporu a spoluprácu s obcou Lúčky, vďaka ktorej môžeme rozvíjať toto krásne miesto pod úbočím Choča pre ďalšie generácie.

Text a foto: Mgr. Jaroslav Komora, predseda predstavenstva KÚPELOV LÚČKY a.s.

Najlepší odpad je ten, ktorý nevznikne

1. Premýšľajme už pred nákupom, koľko odpadu následne vznikne z nášho nákupu a či ho vôbec vieme nejakým spôsobom využiť alebo odovzdať na recykláciu.
2. Vyhýbajme sa jednorazovým obalom a zbytočne baleným potravinám.
3. Pri nákupoch uprednostňujeme vlastné trvácne tašky.
4. Uprednostňujeme sklenené obaly pred plastovými, zároveň dávame prednosť väčším baleniam.
5. Uprednostňujeme miestne výrobky, potraviny a nákupy na miestnych trhoch pred supermarketmi.
6. Využívame bezobalovú distribúciu – nákup čistiacich prostriedkov, kozmetiky, sirupov do nami prinesených obalov.
7. Označme si schránku nápisom „Nevhadzujte reklamy“, predídeme tak zbytočným odpadom z nepotrebných letákov.
8. Kupujeme radšej kvalitnejšie výrobky, ktoré majú dlhšiu životnosť a dajú sa opraviť, pretože lacné výrobky sú väčšinou na jedno použitie.
9. Uprednostňujeme nápoje balené vo vratných obaloch.
10. Ak máme malé deti, používame bavlnené plienky namiesto jednorazových.
11. Nakupujeme čo najviac v „secondhandoch“, bazároch, antikvariátoch.
12. Plastové vrecúška a tašky používame opätovne.
13. Ak máme možnosť kompostovať biologicky rozložiteľný odpad, pri balení potravín uprednostňujeme radšej papierové obaly pred plastovými. Takto znečistené obaly môžeme následne umiestniť do kompostu.

Vráťme prírode to, čo nám dala

- **Kompostujeme.** Kompostovanie je prirodzený a riadený proces, ktorým premieňame bioodpad a inú organickú hmotu na kvalitné hnojivo pre našu záhradku. Domáce kompostovanie má tú výhodu, že vieme, čo si do kompostu dáme a výsledný kompost ostáva priamo využiteľný pre naše potreby. Môžeme takto záhradke vrátiť živiny, ktoré sme z nej odobrali formou úrody.
- Môžeme skúsiť aj „**vermikompostovanie**“ – nenáročné kompostovanie organických zvyškov pomocou dážďoviek, to totiž nemá žiadne obmedzenie týkajúce sa množstva kompostovaného materiálu. Môžeme ho mať buď v debničkách alebo vo väčších nádobách na záhrade. Vyrobíme si tak vlastný kompost pre našu záhradu.
- **Mulčovanie** – pokosenú trávu môžeme využiť ako mulč, ktorý na záhonoch zabráni rastu buriny a udrží v pôde vlhku. Pokosenú trávu necháme najprv zaschnúť a potom ju premiešame s hrubším záhradným odpadom, najlepšie s podrvenými konármi. Takýto postup zabráni zahŕňaniu trávy. Túto zmes potom môžeme v dostatočne hrubej vrstve nasypať okolo kmeňku dreviny alebo kra (stromy aj kry) tak, aby sme hmotu nenasypali priamo na kmeň, ale nechali cca 5 cm medzeru.

Text: Ing. Petra Mihoková,

Foto: Internet

Zdroj: Zelená domácnosť alebo konajme 3E – ekonomicky, environmentálne, eticky (publikácia Ministerstva životného prostredia SR 2016).

Poviedky na pokračovanie

Dobitá mátoha

Ludo SENKO

(pokračovanie z minulého čísla) Totižto, ešte pred večerom, keď išli aj s Jankom na ten tanec, videl, že pri Varholovie sypárni tetka dosúša plátno. Práve toto miesto sa malo stať miestom veľkého Francovho huncútstva. A aj sa stal!

Aj Janko už zbadal, že je koniec zábavy. Obzrel sa okolo seba, či neuvidí Franca. Toho, ale nikde nebolo. „Spolu sme síce prišli, ale teraz nech si ide sám“, pomyslel si Janko. Trochu sa na bratranca ešte hneval, preto sám vykročil smerom ku dedine.

Akurát, keď sa hlúčik dievčat blížil ku sypárňam, svit mesiaca na chvíľu stlmil malý mrak. Niečo zaštrkotalo a spoza rohu sa zdvihlo čosi veľké. „Húúúúú... húúúúú...“, ozvalo sa to čudo. Dievčatá zvýskli a rozprchli sa ako krdeľ vrabcov, keď do nich hodíš kameň.

Rozutekali sa, až na jednu z nich - Zuzku. Tá sa v tej trme-vrme potkla, spadla a ostala kľáčať na jednom kolene na ceste. „Húúúúú... húúúúú...“, vyskočila mátoha spoza sypárne rovno pred ňu. Vykríkla hrôzou a zakryla si oči. Tento srdcervúci výkrik prebral Jana z chmúrnych myšlienok. Ten hlas by poznal aj medzi tisícami hlasov. Dvomi-tromi veľkými skokmi bol na mieste. Zdrapil mátohu cez polovice. Vtom mu na plecيا spadla žrdka a vlhká plachta. Ale ešte aj tak sa druhá polovica toho čuda, v druhej plachte metala, fučala a šklbala s ním.

Ako sa šklbali, mátoha mu roztrhla novú halenu. To už bolo priveľa aj na takého mierneho chlapca ako bol Jano. Zatlal päste. Potom už bolo počuť len údery, ochkanie a jajkanie mátohy.

Na krik a lomoz dobehli aj ostatní. I mesiac vykukol spoza mraku, zvedavý, čo sa tam dole robí. Naskytl sa mu zaujímavý pohľad. Dobitá, dokmášaná mátoha - Franco, ležala na ceste. Nad ním stál prekvapený Jano a za ním, pri jeho boku sa chúlila ustráchaná Zuzka.

Pritisol ju k sebe. Celým telom sa mu rozliala horúčava. Aj ona sa túlila k nemu a chvela sa ako lístok vo vetre. Všetci dokola sa srdečne rozosmiali. Bolo to naozaj náramné huncútstvo. A ako to všetko dopadlo?

Mátoha Franco chodil zo dva týždne celý domodrený. Mamka mu na to prikladala kostihoj a všelijaké bylinky. Odvtedy už nechcel počuť o huncústvach. A Jano? Jano sa len popod fúzy usmieval, keď jeho žena Zuzka rozprávala pri páračkách o mátohách.

Čo ostatní? Ostatní rýchlo zabudli pri každodenných životných starostiach na priezviská zúčastnených aktérov udalosti.

Čo Lúčania (ne)vedia...

Podobnosť čisto náhodná?

Najväčšou pandémiou v stredoveku bola „čierna smrť“ (plúcny mor), ktorý zabil desiatky miliónov ľudí. Zaujímavosťou je, že „pestilencia magna“ čiže veľký mor sa v roku 1346 celosvetovo rozšíril z Číny, rovnako ako dnes koronavírus. Hlavnou tepnou rozšírenia choroby bola *Hodvábna cesta*. Do Európy sa nákaza preniesla najprv do Talianska. Prvých infikovaných mali mestá Janov a Benátky. Boli prijaté prísne opatrenia, ktoré mestá tvrdo vynucovali. Všetci nakazení boli vyvezení za mesto, kde zomierali v hrozných podmienkach.

Cirkev a „čierna smrť“

Cirkev rovnako ako dnes, tak aj v minulosti reagovala efektívnymi opatreniami na zníženie rizika nákazy počas moru či cholery. Zložitej situácii sa prispôbovala aj liturgia či vysluhovanie sviatostí. Napríklad rozhrešenie sa dávalo na diaľku a sväté prijímanie sa podávalo pomocou plochej striebornej lyžice upevnenej na palici dlhej viac ako jeden meter.

Lúčky a cholera

Dňa 29. augusta 1873 ochorel na choleru aj lúčanský farár Ján Mordavský (1842 - 1880). Hoci sa zdalo, že nemoci podľahne, s Božou pomocou ju prekonal.

Pôvod slova karanténa

Slovo „karanténa“, ktoré je dnes známe po celom svete bolo po prvýkrát prijaté mestskou radou 5. júna 1348 v Benátkach. Spájalo sa s obmedzením vstupu do mesta v lehote 30 dní, neskôr sa táto doba rozšírila na 40 dní. A presne zo slov *guaranta giorni* (40 dní) vzniklo aj slovo karanténa.

Liptov a epidémia cholery

Veľkou pohromou pre Liptov bola v minulosti epidémia cholery, ktorá sa prehnala Uhorskom v rokoch 1830 - 1831. Epidémia sa do Liptova rozšírila hlavne z Turca. Prvý prípad bol zaznamenaný už 25. júla 1831. Z archívnych prameňov sa dozvedáme, že Liptovská stolica v tom čase mala 75 957 obyvateľov. Cholerou sa nakazilo 12 494 ľudí, z ktorých 4 508 zomrelo. Boli prijaté aj určité opatrenia, ako napríklad zatvorenie škôl, kostolov a krčiem. Nekonali sa ani jarmoky. Všetci pltníci mali prepravu po Váhu prísne zakázanú. Ak by niektorí z pltníkov rozkaz neuposlúchol, mal byť na mieste okamžite zastrelený. Epidémia cholery trvala na Liptove až do 15. januára 1832.

Rubriku „Čo Lúčania (ne)vedia...“ pripravil PhDr. Martin Lupčo, PhD.

■ **Názov:** Hlásnik Lúčok. Informácie o dianí v obci Lúčky. ■ **Redakčná rada:** Branislav Hrbček, Ing. Petra Mihoková, PhDr. Martin Lupčo, PhD. ■ **Upozornenie:** V zmysle nariadenia GDPR v prípade pripomienok kontaktujte zamestnanca obecného úradu na tel. číslo: 044/439 22 52. ■ Textové a obrazové príspevky môžete osobne doručiť do Informačného centra v Lúčkach alebo ich vhodiť do vyhradenej schránky na obecnom úrade. Tlač je na papieri *Navigator Eco-Logical*. Redakcia si vyhradzuje právo na jazykovú a štylistickú úpravu textov. Všetky vydania novín nájdete na obecnej webstránke: www.obec-lucky.sk. ■ **Vydavateľ:** Obecný úrad Lúčky, Lúčky 141, 034 82 Lúčky. Telefón: 044/439 22 52, starosta obce: 0907 504 222, e-mail: starosta@obec-lucky.sk, obeclucky@stonline.sk, kontrolor@stonline.sk, internetová stránka: www.obec-lucky.sk. ■ **Náklad:** 500 ks; **Periodicita:** nepravidelná; **Ročník:** druhý; **Číslo:** 1; **Cena:** nepredajné; **Dátum vydania:** jún 2020.